

maaſte endogſaa ſvare det Hele. Dette vil jeg ønske og haabe, thi det er dog virkelig af de Ting, der kunne iværkſettes, og som vilke være til betydelig Baade. Jeg maa atter her gjentage, at det har forbaufet mig at ſe, at baade Gnevoldsmagtens og vor frie Forfatnings Repræſentanter have kunnet lade den Sag glide ſaa længe hen, og jeg vil endvidere tilføje, at der ikke alene bør oprettes Anſtalter for Døvſtimme, Blinde og Idioter, men ogſaa for de uheldredelige Lands- og Legemsſvage — jeg ſiger, at det har forbaufet mig noget, at der endnu Intet er gjort, da det er mig beſkjendt, at der i Miniſteriet i lang Tid har ligget Forſlag i den Retning, eller er Udſigt til at blive gjort Noget. Hvorvidt der nu i denne Samling kan komme Noget ud af dette Lovforſlag eller ikke, det vil ſige, hvorvidt det kan træde ud i Livet ſom Lov, kan jeg ikke have nogen beſtemt Mening om; jeg vil ønske, at det maa komme dertil, men det forekommer mig rigtignok ikke, at Udſigterne i den Henſeende ere ſaa lyſe, ſom jeg gjerne ønskede; thi her er jo temmelig ſtore Punkter, hvori de forſkjellige Dele af Lovgivningsmagten ere uenige. Smid- lertid er det jo muligt, at vi kunne blive enige om Noget, og jeg ſkal ikke negte, at om denne Enighed end kun ſtrafte ſig til en Samling af famtlige Lovbeſtemmelſer, ſaa var det dog Noget; thi den, der f. Ex. har gjenmeiſt Sørenſens be- kjendte Bog for Kommunerne og ſet de mangſol- dige Reſkripter, Rancelliplakater og andet Mere, hvoraf det ene ſynes at modſige det Andet, maa, forekommer det mig, beundre Sogneraadene, fordi det overhovedet har været muligt for dem at hitte igjennem denne vildſomme Labyrinth, men ſal denne Samling kun naas paa den Befol- ning, at vi ſkulle have § 12 og en femtenaarig Forſorgelſe, ſaa er den for dyrt kjøbt.

Chriſtiansen: Jeg kan fatte mig meget kort, da Meget af det, jeg vilde have anført, allerede tilbøds gjentagne Gange er blevet ubtalt. Naar vi nu ſtaa i Begreb med at ſtride til en Omordning af vor Fattiglovgivning, kunde det maaſte ikke være upaſſende, om vi i Korthed overveiede, i hvilken Retning vi iſær ønskede, at vor Fattiglovgivning ſkulde udvilles, om det ſaa vidt mulig ſkulde være en Udvikling gjennem det frivillige Fattigvæſen, for ſaa vidt det kunde lade ſig gjøre ad Lovgivningsveien, eller det ſkulde være gjennem det tvungne Fattigvæſen. Jeg haaber, at de Aller- ſtefleſte vilde være enige om, hvor ſæddeles ønskeligt det vilde være, om den ſtørſte Del af Fattigbyrden kunde bæres af det frivillige Fattigvæſen. Vi have, ſom beſkjendt, allerede to Veie til Fattig- underſtøttelſe, nemlig den frie og den tvungne. Man kunde jo ſvare: Vi have allerede nu i mange Aar havt en fri Fattigunderſtøttelſe, uden at det har medført nogen væſentlig Vindring i Udgifterne til det tvungne Fattigvæſen; men jeg tror, at den mindre Virkſomhed, ſom den frivillige Fattigunder-

ſtøttelſe har udviſt, hidrører fra forſkjellige Grunde i den paagjældende Lovgivning. Jeg ſkal først pege hen paa den Beſtemmelſe i Loven, ſom be- ſtemmer Medlemsantallet for Styrelſen til 3 Med- lemmer. Denne Beſtemmelſe er en væſentlig Hin- dring for det frie Fattigvæſens Virkſomhed, idet et ſaadant Medlemsantal for de ſtørre Kommuner er utilſtrækkeligt til at udfolde den Virkſomhed, ſom kunde ønskes. Der er jo ogſaa Udſigt til at faae den ændret i det foreliggende Lovudkaſt, idet der efter Indſtilling fra Kommunens Side til In- denrigsminiſteriet kan ventes Tilladelse til en For- øggeſe af Medlemsantallet. Hvorvidt et ſaadant Andragende til Miniſteriet ſkal være nødvendigt, og om det ikke kan overlades til Kommunen ſelv at beſtemme, hvormange Medlemmer den ønsker, er mig ubekjendt, men det er ogſaa en uvæſentlig Sag. Den næſte Grund, hvorfor det frie Fattig- væſen ikke har virket i en ſaadan Udſtrækning, ſom man ved dets Stiftelſe haabede, er navnlig den Omſtændighed, at det har for ſaa Vidtler at virke med. Hvad der har været lovbeſtemt Ind- tægt for de Fattiges Kaſſe, har kun været ubetyde- ligt i Forhold til den udſtraakte Virkſomhed, man kunde ønske. Men, kunde der ſvares, hvorfor ere de frivillige Tilſtud, ſom forventedes, ikke komne? Ja, der er mange Veie, ad hvilke Frivilligheden kan virke i Kommunen, hvad der allerede før er antydet, men ſaalænge et ſaadant frit Inſtitut ſkal virke under lovbundne Regler, kunne vi ikke vente, at det vil finde ſynderlig ſtor Tilſlutning hos Beboerne. Skulle vi kunne vente en Udviſning af det frie Fattigvæſen, ſaa ſkal Lovgivningsmagten indſtrænke ſig til aldeles ſaa Beſtemmelſer i ſaa Henſeende, ſaa ſkal Kommunens Beboere ſelv have Hovedindflydelsen paa Ordningen af denne Sag. Naar dette bliver Tilfældet, føler jeg mig forviſet om, at de frivillige Tilſtud til de Fattiges Kaſſe vilde faae et ſtørre Omfang, end det hidtil har været Tilfældet. Hvad angaar en Indtægt, ſom alle- rede har været lovbeſtemt, ſiden Kommunalloven af 1867 udkom, nemlig Tilſtud fra Kommunens Kaſſe med Amtsraadets Billigheſe, ſaa er der allerede antydet idag, at et ſaadant Tilſtud fra Kommunens Kaſſe ikke fremdeles burde finde Sted; jeg tror nu ikke, at dette Tilſtud endnu burde bort- falde, lige ſaa lidt ſom jeg tror, at den høitærede Indenrigsminiſter vil være uwillig til at bibeholde denne Indtægt, navnlig da det, ſaavidt jeg for- ſtaar, ſtaa aldeles i Analogi med de i det fore- liggende Lovudkaſts 8de Kapitel indeholdte Beſtem- melſer, hvori det foreſlaas, at naar en Perſon over 60 Aar kommer i Trang, og han enten ſelv eller ved Andre har gjort Indſtud i en Alder- domsforſorgelſeſkaſſe, ſkal han i Trangtilfælde kunne faae et lige ſaa ſtort Tilſtud af Kommunens Kaſſe, ſom af Alderdomsforſorgelſeſkaſſen tilſtaaſ ham, uden at dette ſkal være ham til Ginder i hans borgerlige Stilling. Naar dette kan være Tilfældet, uagtet et ſaadant Indſtud er gjort